

Rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar cerebrālo trieku vecāku skatījumā: aprūpes procesa novērtējums

Dace Bērtule, Anita Vētra

Rīgas Stradiņa universitāte, Rehabilitācijas katedra, Latvija

Ievads. Cerebrālā trieka ir biežākais fiziskās nespējas iemesls bērnu vecumā, un tai ir potenciāli negatīva ietekme ne tikai uz paša bērna, bet arī visas ģimenes dzīves kvalitāti un līdzdalību sabiedrībā. Pakalpojumi, kas tiek sniegti, ievērojot uz ģimeni vērstu pakalpojumu sniegšanas principus (*family-centred services*), ir atzīti par visefektīvākiem darbā ar ģimenēm, kurās aug bērns ar attīstības traucējumiem. Tiek atzīmēts, ka šādā veidā iespējams sasniegt labākus rezultātus bērna funkcionēšanas uzlabošanā un ģimenes specifisko vajadzību apmierināšanā, kā arī dzīves kvalitātes paaugstināšanā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Noskaidrot pirmsskolas vecuma bērnu ar cerebrālo trieku vecāku viedokli par saņemto rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību uz ģimeni vērstu pakalpojumu sniegšanas principiem. Pētījumā piedalījās 234 bērnu ar cerebrālo trieku vecāki. Viedokli par saņemto rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību uz ģimeni vērstu pakalpojumu sniegšanas principiem noskaidrojām, izmantojot standartizētu aptaujas protokolu *Measure of Processes of Care* (King, 1998). Datu analīzei izmantojām pazīmes vidējo vērtību un standartnovirzi (SN).

Rezultāti. Rezultātu analīze atklāja, ka rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji tikai daļēji ievēro uz ģimeni vērstu pakalpojumu sniegšanas principus. Vecāki pozitīvāk vērtēja tādu principu ievērošanu kā "Cienīpilna un atbalstoša vide" (vidējā vērtība = 4,84; SN = 1,81), "Sadarbība" (vidējā vērtība = 4,65; SN = 1,29) un "Koordinēta aprūpe" (vidējā vērtība = 4,62; SN = 1,17). Negatīvāku vērtējumu saņēma ar informācijas nodrošināšanu saistīto principu ievērošana - "Specifiskas informācijas sniegšana" (vidējā vērtība = 3,62; SN = 1,21) un "Vispārējas informācijas sniegšana" (vidējā vērtība = 3,32; SN = 1,20).

Secinājumi. Pētījumu rezultāti liecina, ka rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji tikai daļēji ievēro uz ģimeni vērstu pakalpojumu sniegšanas principus.